Stowarzyszenie Artystyczne
“Muzyka Centrum”
Akademia Muzyczna w Krakowie
Bunkier Sztuki

Festiwal Audio Art’06

Ryszard Latecki

trąbka używana rewersyjnie
(trumpet used reversely)
(Warszawa/Warsaw)

&

Jerzy Kornowicz

syntezator używany rewersyjnie
(synthesizer used reversely)
(Warszawa/Warsaw)

cz. I Muzyka Rewersyjna
Reverse Music

z / with
Adam Kruk
(obsługa techniczna/technics)

autorzy oprogramowania:
(software by)
Grzegorz Podsiadło, Michał Silski, Sergiusz Żbikowski

&

cz. II koncert towarzyszący instalacji Hansa van Koolwijka i Hansa van Eck

(concert additional to Hans van Koolwijk’s and Hans van Eck‘s installation)

czwartek, 9 listopada, 2006, godz. 20.00
Galeria Turleja ul. Św. Jana 2

koncert zrealizowano przy pomocy finansowej
Ministerstwa Kultury i Dziedzicwa Narodowego
a także
Urzędu Miasta Krakowa

Muzyka Rewersyjna

Żyjemy w czasach ogromnej nadprodukcji dóbr wszelkich; słów, obrazów, dźwięków; również muzyki. Stawia to artystów – osoby szczególnie wyczulone na wibracje tego świata, wobec pytania o sens kreowania kolejnych dzieł. Wypowiedzi, które, jeśli są nawet ważne, istotne, pozostają niezauważone w tym niepohamowanym potoku słów, myśli i czynów. Gdyby tak jednak spróbować kreować rzeczywistość nie przez dodawanie następnych wartości, ale przez ich odejmowanie? Czy „sprzątanie” tego chaosu nie jest jak najbardziej odpowiedzialną postawą artysty w dzisiejszych czasach?

Definicja muzyki. Na szczęście nie istnieje skończona definicja muzyki; nie da się napisać algorytmu, programu komputerowego do jej tworzenia. Z pewnym przybliżeniem można przyjąć jednak że muzyka to porządkowanie otaczającego nas świata dźwięków poprzez ich dodawanie. Absolutna cisza, w naszym wymiarze rzeczywistości, nie istnieje. Nawet w kompletnej, kosmicznej próżni będziemy słyszeć bicie własnego serca i szum krwi płynącej w żyłach (pomijam już cała ogromną sferę dźwięku wyobrażonego). A więc muzyka zawsze ma kontekst, tło dźwiękowe.

Gdyby tak jednak spróbować porządkować ten świat otaczających nas dźwięków nie poprzez ich dodawanie lecz odejmowanie.

Dla rzeźbiarzy te dwie metody tworzenia są oczywiste: można budować rzeźbę poprzez dokładanie gliny, gipsu czy metalu; albo poprzez odejmowanie; obrabianie bloku kamienia czy drewna tak aby nadać mu rzeźbiarską formę. Czy możliwy jest analogiczny proces obróbki dźwięku? „Ociosywanie” hałasu tak aby nadać mu formę muzyczną?

Intuicja podpowiada mi że tak; jest możliwy taki proces. Jednak nie istnieją na razie narzędzia – **instrumenty, które pochłaniają dźwięk** (czyli instrumenty rewersyjne). Podobnie jak tradycyjne – emitujące dźwięk instrumenty muzyczne; instrumenty rewersyjne pochłaniałyby tylko, charakterystyczną dla siebie i zmienną w czasie, część spektrum dźwiękowego. Jestem przekonany że, przy dzisiejszym tempie rozwoju technologicznego, budowa takich instrumentów to tylko kwestia czasu. Wynalazek tych – rewersyjnych instrumentów pozwoliłby na wejście z muzyką w przestrzenie dotychczas dla muzyki niedostępne: hałaśliwe ulice, hale fabryczne, dworce kolejowe (wyobrażam sobie np. koncert rewersyjny na rondzie Marszałkowska – Świętokrzyska w godzinach szczytu). Jednak ta muzyka nie może być prostym odwzorowaniem (lustrem) muzyki tradycyjnej; musi powstać nowa muzyczna jakość – muzyka rewersyjna. [Ryszard Latecki] **www.reversemusic.com**

Ryszard Latecki (ur.1956) – multinstrumentalista (trąbka, fortepian i inne instrumenty), wynalazca latary – opatentowanej półprogowej gitary, twórca wielu różnych formacji muzycznych występujących pod nazwami Latecki Improv, Latarka 44, Laterna. Gra również w grupie Kawalerów Błotnych. Szczególnie aktywny na scenie alternatywnej muzyki improwizowanej. Istotą jego projektów jest spotkanie na scenie lub w studio muzyków reprezentujących różne muzyczne nurty; muzyków mających jednak jedną wspólną cechę: zamiłowanie do improwizacji pozbawionej formalnych założen, zgodnej z duchem miejsca i czasu, w którym odbywa się koncert. Opartej w dużej mierze na intuicji. Uczestniczą w tych projektach muzycy z takich nurtów jak: muzyka współczesna (Tadeusz Wielecki, Jerzy Kornowicz), muzyka dawna (Maciej Cierliński, Milena Machczyńska), jazz i yass (Włodzimierz Kiniorski, Tomasz Gwinciński), live electronics (Tadeusz Sudnik), world music (muzycy z formacji Yerba Mater), polska muzyka źródeł (Krzysztof Wrona, z którym w ramach projektu WIOHA Ryszard Latecki gra dżezz dziadowski).

Jestem głęboko przekonany, a potwierdza to moje wieloletnie doświadczenie, że cała muzyka ma wspólne źródła. Artykułuje się tylko w różny sposób, zależny od kultury regionu, czy środowiska. Dlatego możliwe jest spotkanie muzyków z tych, pozornie biegunowo odległych, muzycznych obszarów. Jest to sytuacja niezwykle twórcza, w jej wyniku powstają zupełnie nowe, unikatowe wartości. [Ryszard Latecki]

Uczestniczą też w tych projektach czołowi przedstawiciele alternatywnej sceny litewskiej i ukraińskiej. Ryszard Latecki gra na żywo muzykę do filmów Bustera Keatona, jest autorem i wykonawcą licznych muzycznych performance`ów, np. *Koncert na Jaja Smażone*, *Koncert na Trąbkę i Drut*, *Koncert na Trąbkę i Tancerkę*, prezentowanych na festiwalach Audio Art, autorem i wykonawcą (wraz z Jerzym Kornowiczem, Tadeuszem Wieleckim, Maciejem Cierlińskim i Bartem Pałygą) projektu *BRZESZCZOT – tribute to Steve Reich* oraz kompletnie nowej koncepcji tworzenia muzyki – Muzyki Rewersyjnej. Ważniejsze festiwale: Audio Art (Warszawa 2003, 2004, 2005), Warszawskie Spotkania Muzyczne 2004, Musica Polonica Nova 2006, Warszawska Jesień 2006, Ad Libitum 2006. Autorskie płyty: *EH i TEH* (2000) nagrane z Mieczysławem Litwińskim, Tadeuszem Sudnikiem i Gintautasem Gasceviciusem, *Szawle* (2003) nagrana na Litwie z SAULE, Tomaszem Gwincińskim, Gintautasem Gasceviciusem i Raymondasem Raspoliauskasem, *Laterna* (2005) nagrana z Gintautasem Gasceviciusem, Bartem Pałygą i Tadeuszem Wieleckim (audiofilska winylowa płyta wydana przez wydawnictwo Obuh).

Działalność artystyczna Ryszarda Lateckiego pozwala odkrywać i unaoczniać powiązania pomiędzy licznymi dziedzinami sztuki, łączy świat kultury wysokiej z kulturą offową, pozwala redefiniować historyczne i obecne zjawiska kulturowe. [Jerzy Kornowicz – prezes Związku Kompozytorów Polskich] **www.latecki.com**

Jerzy Kornowicz (ur. 1959) – kompozytor, pianista–improwizator. Absolwent Akademii Muzycznej w Warszawie (kompozycja u Tadeusza Bairda i Mariana Borkowskiego) oraz Konserwatorium Królewskiego w Hadze (kompozycja u Louisa Andriessena). Pisał utwory na zamówienie m.in. Radia BBC, Polskiego Radia, chóru BBC Singers, festiwalu „Warszawska Jesień", orkiestry De Ereprijse, kwartetu Joachim i Praskiej Filharmonii. Jego utwory są w repertuarze m.in. Elżbiety Chojnackiej (nagroda Orfeusza na „Warszawskiej Jesieni" za *Kształty żywiołów*), Jerzego Maksymiuka, Stephena Cleobury, Simona Joly, Krzysztofa Bąkowskiego, Aleksandry Krzanowskiej, Orkiestry Muzyki Nowej, Orkiestr Leopoldinum i Vratislavia oraz chóru Schola Cantorum Gedanensis. Jego utwory były prezentowane podczas następujących festiwali: Warszawska Jesień, Światowe Dni Muzyki, Radiowy Festiwal BBC, festiwale w Middelburgu, Cheltelham, Paryżu, Lille i Nowym Jorku. Pisywał też piosenki, muzykę do spektakli teatralnych i do filmów. W 2000 roku jego utwór *Figury w oplocie* uzyskał rekomendację na Międzynarodowej Trybunie Kompozytorów UNESCO. Jest założycielem grupy intuicyjnej Kawalerowie Błotni skupiających improwizujących kompozytorów oraz muzyków alternatywnych i jazzowych. Zajmuje się popularyzacją nowej muzyki oraz programowaniem artystycznym. Współorganizował festiwale „Droga" w Gdańsku, współinicjował lubelskie „Akordy", inicjował serię koncertów „Generacje" w Polskim Radio, jest komisarzem artystycznym festiwalu „Audio Art" w Warszawie i projektodawcą „Akademii dźwięku" – serii koncertów edukacyjnych z nową muzyką prezentowaną w szkołach warszawskich. Od 2003 r. sprawuje funkcję Prezesa Związku Kompozytorów Polskich.

Reverse Music

We live in times of a gigantic overproduction of all sorts of goods: words, pictures, sounds, and also music. This situation forces the artists - people characterised by a particular sensitivity to the vibrations of the outer world – to confront the question whether it makes sense to continue creating more works of art. In this unbridled deluge of words, ideas and actions, important voices may go unnoticed. Couldn't we try to create reality by subtracting the existing values instead of adding new ones? Let's "tidy up" this chaos! Wouldn't it be the most responsible attitude that an artist could adopt at present?

Music definition. Fortunately, there is no complete definition of music; it is not feasible to write an algorithm or a computer program enabling us to create music. We can assume roughly, however, that music is **an act of putting some order into the sounds of the surrounding world by tacking new sounds to the existing**. An absolute silence does not exist in our dimension of reality. Even in a complete void, like that of the outer space, we can hear our heart beat, the throbbing of blood in our arteries, etc. (I purposely ignore the huge sphere of imagined sounds). Thus, music always has a context or a background to it.

What if we try to arrange this world not by bringing in additional values but rather by **subtracting** them?

For sculptors, two methods of artistic creation are obvious: one consists in the forming of a sculpture by adding some clay, plaster or metal; and the other involves subtraction of wood or rock; shaping blocks of rock or wood to give a sculpture its intended form. Is an analogous process of shaping the sounds possible? "Hewing" the noise to shape the musical form...

My intuition suggests that, in fact it is possible. But do we have proper instruments for such a task? Do we have **instruments that can absorb sounds** (as

called reverse instruments)? In contrast to traditional musical instruments that emit sounds, the reverse ones would have an ability to absorb only a portion of the sound spectrum that is specific to them and variable in time. I am convinced that the making of such instruments is just a matter of time, considering the pace of present-day technological advancement.
This invention – the invention of reverse instruments – would allow for music to be brought into areas and spaces which are inaccessible so far to it: noisy streets, factory shop floors, train stations, etc. (I can imagine a concert taking place on the street during rush hour.) But this music cannot be a simple reproduction (mirror-like) of traditional music; new musical quality is needed, that is reverse music. [Ryszard Latecki]
www.reversemusic.com

Ryszard Latecki (born in 1956) – multi-instrumentalist (trumpet, piano and other instruments), he invented „latara" – patented half-frets guitar. He found many ensembles performing under following names: Latecki Improv, Latarka 44, Laterna, he also plays with the group Kawalerowie Błotni. He is very active on the stage of alternative improvising music. The essence of his projects is to gather on the stage or in the studio musicians representing different kinds of music that have one thing in common – they love improvising without any predefined rules, that is in accordance with the spirit of a place and time, where the concert takes place. It is based on intuition. Musician participated in that projects are connected with contemporary music (i.e. Tadeusz Wielecki, Jerzy Kornowicz), old music (Maciej Cierliński, Milena Machczyńska), jazz and yass (Włodzimierz Kiniorski, Tomasz Gwinciński), live electronics (Tadeusz Studnik), world music (musician from Yerba Mater group), Polish roots music (Krzysztof Wrona, with whom Ryszard Latecki plays dziadowski dżezz/doggerel jazz within the project WIOHA).
I am very deeply convinced – and all my long-lasting experience proves – that all music has common roots, and only articulates itself in different ways. That depends on local culture or the environment. That is why the meeting between musician from seemingly distant music fields. That kind of situation is very productive which results with completely new, unique values. [Ryszard Latecki]. In his projects take part the chief representatives of alternative scene from Lithuania and Ukraine. Ryszard Latecki plays live music illustrating Buster Keaton's films, he is author and executor of musical performances i.e. Concert for Fried Eggs, Concert for Trumpet and Wire, Concert for trumpet and dancer that he presented at the Audio Art Festivals. He is co-author and performer, together with Jerzy Kornowicz, Tadeusz Wielecki, Maciej Cierliński and Bart Pałyga, the *BRZESZCZOT – tribute to Steve Reich* project. He is also a co-inventor of a completely new way of playing music so called Reverse Music. He participated in Audio art (Warsaw 2003, 2004, 2005), Warsaw Musical Encounters 2004, Musica Polonica Nova 2006, Warsaw Autumn 2006, Ad Libitum 2006. He also recorded albums, i.e. EH and TEH (2000) recorded with Mieczysław Litwiński, Tadeusz Sudnik and Gintautas Gascevicius, Szawle (2003) recorded in Lithuania with SAULE, Tomasz Gwinciński, Gintautas Gascevicius and Raymondas Gintautas Gascevicius, Bart Pałyga and Tadeusz Wielecki (audiophile vinyl issued by Obuh). *Artistic activity of Ryszard Latecki allows discovering and making visible connections between different realms of art, joins together high culture and off-culture, allows redefining historical and contemporary culture phenomena.* [Jerzy Kornowicz – chairman of Polish Composers Association]. **www.latecki.com**

Jerzy Kornowicz (born in 1959) – composer, improvising pianist. He graduated from Music Academy in Warsaw (studied composition with Tadeusz Baird and Marian Borkowski) and Royal Conservatory in Haag (composition with Louis Andriessen). He composed pieces commissioned by BBC Radio, Polish Radio, BBC Singers Choir, Warsaw Autumn Festival, De Ereprijse Orchestra, Joachim Quartet and Prague Philharmonic. His compositions are in repertoire of such musicians as Elżbieta Chojnacka (awarded at Warsaw Autumn for *Shapes of Elements*), Jerzy Maksymiuk, Stephen Cleobury, Simona Joly, Krzysztof Bąkowski, Aleksandra Krzanowska, New Music Orchestra, Leopoldinum and Vratislavia Orchestra and Schola Cantorum Gedanensis Choir. His pieces were performed during the following festivals: Warsaw Autumn, World Music Days, BBC Radio Festival, festivals in Middleburg, Cheltenham, Paris, Lille and New York. He also composes songs, music for the theatre and film. In 2000 his composition *Figures in Convolutions* gained the recommendation of International Composers Tribune UNESCO. He founded intuitive group called Kawalerowie Błotni that joined together improvising composers, alternative and jazz musicians. He popularizes new music and is involved in artistic programming. He co organizes festival „Droga" in Gdansk, co initiated „Akordy" in Lublin, initiated cycle of concerts called „Generations" on the Polish Radio, he is artistic director of Audio Art Festival in Warsaw. He initiated "Sound Academy" – cycles of educational concerts presenting new music in schools in Warsaw. Since 2003 he is a chairman of Polish Composers Association.